

Naučna konferencija ISLAMSKA ZAJEDNICA U TEŠNJU (1884-2024)

ustrojstvo, vjersko-prosvjetne ustanove, vakufi, ulema - Tešanj, 10. decembar 2024.

JAVNI POZIV

za dostavljanje prijava za učešće na naučnoj konferenciji

Medžlis Islamske zajednice Tešanj u saradnji sa Institutom za islamsku tradiciju Bošnjaka, Vakufskom direkcijom i Muftijstvom zeničkim objavljuje javni poziv za dostavljanje prijava za učešće na naučnoj konferenciji *Islamska zajednica u Tešnju (1884-2024): ustrojstvo, vjersko-prosvjetne ustanove, vakufi, ulema* koja će biti organizirana u povodu obilježavanja 140. godišnjice Islamske zajednice u Tešnju.

Konferencija ima za cilj istražiti ustrojstvo, vjersko-prosvjetne ustanove, vakufe i ulemu koja je djelovala na području MIZ Tešanj od osnivanja prvog džemata u Tešnju u doba osmanske uprave u BiH do današnjih dana. Naime, u osmansko doba područje Tešnja imalo je razvijen vjerski život kojeg su činili džemati i imami, mektebi i muallimi, medrese i muderisi, vakufi i mutevelije, muftije i kadije, a koji predstavljaju neodvojiv dio historije Islamske zajednice u Tešnju. Nakon Berlinskog kongresa i okupacije Bosne i Hercegovine, austrougarska vlast 1882. osniva Rijaset i Ulema-medžlis čime se organizaciono odvaja Islamska zajednica u Bosni i Hercegovini od dotadašnjeg duhovnog vođstva u Carigradu. Ove 2024. godine navršava se 140 godina od naredbe Zemaljske vlade za BiH iz 1884. godine o postavljenju privremenih vakufskih komisija kada su u svim kotarima postavljene vakufske komisije koje su se sastojale od kadije, kao predsjednika, dvojice članova upravnog medžlisa, jednog imama i jednog muderrisa (ako je u kotaru bila medresa) ili hodže. Ovom naredbom uspostavljena je i Vakufska komisija u Tešnju čime je u administrativnom smislu započela povijest modernog ustrojstva Islamske zajednice u Tešnju.

Prijave za naučnu konferenciju otvorene su za sve naučnike i istraživače koji mogu doprinijeti rasvjetljavanju bogate povijesti Islamske zajednice u Tešnju. Aplikantima/icama se sugerise da teme budu usmjerene prema sljedećim oblastima:

1. Vakufske i vjersko-prosvjetne ustanove u Tešnju za vrijeme Osmanske države
  - Prva džamija i prvi džemat u Tešnju
  - Džamije u Tešnju do 1878. godine

- Sibjan-mektebi u Tešnju do austrougarske okupacije
- Medresa u Tešnju do 1878. godine
- Vakufi Tešnja do 1878. godine
- Ulema Tešnja do 1878. godine

2. Islamska zajednica u Tešnju tokom austro-ugarske uprave do kraja Prvog svjetskog rata
  - Moderno ustrojstvo IZ u Tešnju
  - Uspostava i rad Vakufske komisije i kasnije Vakufskog povjerenstva u Tešnju
  - Medresa, sibjan-mektebi, mektebi-ibtidaije i islamska vjeronauka u Tešnju
  - Stanje vakufa u Tešnju u vrijeme austrougarske uprave
  - Bošnjačka muslimanska društva u Tešnju
  - Ilmija i ulema u Tešnju i njen spisateljski rad
  - Islamska zajednica u Tešnju u medijima austrougarskog perioda

3. Islamska zajednica u Tešnju od kraja Prvog do kraja Drugog svjetskog rata
  - Uspostava imamata u Tešnju
  - Vjersko-prosvjetne ustanove
  - Vakufi (Vakuf Gazi Husrev-bega u Tešnju)
  - Rad „El-Hidaje“ ili drugog udruženja imama-matičara, šerijatskih sudaca i sl. u Tešnju
  - Pisana riječ tešanjskih alima između dva svjetska rata
  - Imami i službenici Islamske zajednice u NOB-u
  - Vjerski život Bošnjaka muslimana u Tešnju tokom Drugog svjetskog rata

4. Islamska zajednica u Tešnju od kraja Drugog svjetskog rata do 1990.
  - Formiranje Odbora IZ Tešanj, uspostava vjersko-prosvjetne službe
  - Vakufi u Tešnju, oduzimanje vakufa, nacionalizacija vakufske imovine, uvođenje članarine
  - Mektebi u Tešnju, prestanak vjerske pouke u mektebima i ponovno uspostavljanje mektepske nastave u džamijama ili mesdžidima
  - Ramazan u Tešnju, teravijih-imami, softe, prikupljanje zekata i sadekatul-fitra

- Ilmija u Tešnju

5. Islamska zajednica u Tešnju od 1990. do danas
  - Formiranje Medžlisa IZ Tešanj
  - Imami i službenici Islamske zajednice u Odbrambeno-oslobodilačkom ratu
  - Vjerski život Bošnjaka muslimana u Tešnju tokom Agresije
  - Uništavanje vjersko-prosvjetnih objekata i vakufske imovine u Tešnju
  - Obnova porušenih islamskih vjerskih i vakufskih objekata u Tešnju
  - Struktura MIZ Tešanj: Vjersko-prosvjetna služba, administrativno-pravna služba, džemati, imami
  - Vjersko-prosvjetni rad u Tešnju od 1990. do danas
  - Specifičnost vjersko-prosvjetnog života u Tešnju (zekat i sadekatul-fitra, *Preporod*, broj hadžija i druge specifičnosti)
  - Islamska zajednica u Tešnju i vjerski život na području Medžlisa Tešanj u bosanskohercegovačkim medijima.

Prijava treba sadržavati:

- Ime i prezime aplikanta/ice, njegovo/njeno zvanje i naziv institucije na kojoj djeluje
  - Naslov rada
  - Sažetak (do 300 riječi)
  - Kraću biografiju (do 200 riječi u trećem licu)
  - Aktivnu email adresu
- Prijave na bosanskom jeziku dostaviti do ponedjeljka 1. jula 2024. godine na e-mail: info@iitb.ba.
Na prijave će se odgovoriti do ponedjeljka 15. jula 2024. godine. Aplikanti/ice čiji radovi budu prihvaćeni obavezuju se da će dostaviti konačnu verziju teksta do 10. decembra 2024. godine kako bi isti mogao biti uključen u zbornik s naučnog skupa.
Radni jezik naučne konferencije je bosanski jezik.
Za sve eventualne nejasnoće molimo Vas da nam se javite na e-mail: info@iitb.ba.